

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

SYLABUS ZAJĘĆ Informacje ogólne

Nazwa ZAJĘĆ: Chirurgia stomatologiczna	
Rodzaj ZAJĘĆ	Obowiązkowy
Wydział PUM	Wydział Stomatologii
Kierunek studiów	lekarsko-dentystyczny
Specjalność	-
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Forma studiów	stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów /semestr studiów	Rok 4, semestr VII i VIII
Liczba przypisanych punktów ECTS	7 ECTS (semestr IX-4, semestr X -3)
Formy prowadzenia zajęć (liczba godzin)	seminaria 20h; ćwiczenia- 80h , wykłady 18h, razem 118h
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się *	☒ zaliczenie na ocenę: ☒ opisowe ☒ testowe ☒ praktyczne ☒ ustne ☐ zaliczenie bez oceny ☐ egzamin końcowy: ☐ opisowy ☐ testowy ☐ praktyczny ☐ ustny
Kierownik jednostki	dr hab. n. med. Katarzyna Barczak, prof. PUM
Adiunkt dydaktyczny lub osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Krystyna Kabacińska lek. dent. Joanna Andrzejewska
Nazwa i dane kontaktowe jednostki	Zakład Chirurgii Endodontycznej al. Powstańców Wlkp.72, 70-111 Szczecin. tel. 91 466-17-36 e-mail: chirurgia.endo@pum.edu.pl
Strona internetowa jednostki	www.pum.edu.pl
Język prowadzenia zajęć	polski/angielski

* zaznaczyć odpowiednio, zmieniając ☐ na ☒

Informacje szczegółowe

Cele zajęć	Głównym celem kształcenia jest przygotowanie kompetentnych lekarzy dentystów do stomatologicznego leczenia zarówno dzieci jak osób dorosłych. Szczególny nacisk kładzie się na nabycie przez absolwenta umiejętności myślenia klinicznego, badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta, postępowania diagnostycznego i prowadzenia diagnostyki różnicowej. Przyswojona szczegółowa wiedza na temat znajomości etiopatogenezy schorzeń zapalnych i nowotworowych w obrębie jamy ustnej i twarzy oraz znajomość podstawowych leków stosowanych w farmakoterapii schorzeń obrębu jamy ustnej i twarzy umożliwi absolwentowi skuteczne postępowanie terapeutyczne w wybranych jednostkach chorobowych jamy ustnej, głowy i szyi u dzieci oraz osób dorosłych. Dodatkowo, nabyta umiejętność doboru i wdrażania różnych metod profilaktyki schorzeń jamy ustnej i całego układu stomatognatycznego, szerzenia oświaty zdrowotnej i propagowania wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych pozwoli na indywidualne planowanie postępowania profilaktyczno- leczniczego, realizację i ocenę programów dla osób z grupy wysokiego ryzyka chorób narządu żucia. Absolwent przyswaja wiedzę na temat wzajemnych powiązań między medycyną ogólną a stomatologią, wpływu chorób ogólnych i metod ich leczenia na postępowanie stomatologiczne oraz nabywa umiejętności rozpoznawania objawów chorób ogólnoustrojowych manifestujących się w jamie ustnej. Podejmuje stosowne stomatologiczne postępowanie lecznicze przed zabiegami operacyjnymi, radioterapią i chemioterapią .	
Wymagania wstępne w zakresie	Wiedzy	Znajomość podstaw i zasad dezynfekcji, sterylizacji i postępowania aseptycznego. Znajomość wyposażenia gabinetu stomatologicznego, działania sprzętu, zastosowania instrumentarium. Znajomość składu, właściwości, przeznaczenia podstawowych grup leków i materiałów stosowanych w chirurgii stomatologicznej. Znajomość anatomii w zakresie twarzowej części czaszki, znajomość etiopatogenezy schorzeń zapalnych i nowotworowych w obrębie jamy ustnej i twarzy. Znajomość podstawowych leków stosowanych w farmakoterapii schorzeń obrębu jamy ustnej i twarzy.
	Umiejętności	Pracuje w gabinecie stomatologicznym z uwzględnieniem ergonomii i bezpieczeństwa pracy. Interpretuje laboratoryjne badania podstawowe i dodatkowe. Opisuje i interpretuje zdjęcia i badania radiologiczne w zakresie podstawowym z obszaru głowy i szyi.
	Kompetencji społecznych	Nawyk samokształcenia, umiejętność nawiązywania kontaktu z pacjentem, praca w zespole.

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
lp. efektu uczenia się	Student, który zaliczył ZAJĘCIA wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do) efektów uczenia się dla kierunku	Sposób weryfikacji efektów uczenia się*
W 01	zna i rozumie zasady postępowania profilaktyczno-leczniczego w chorobach narządu żucia w różnym okresie rozwoju;	F.W2	K W PM
W02	zna i rozumie objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych chorobach jamy ustnej, głowy i szyi, z uwzględnieniem grup wiekowych	F.W4	K W S
W03	zna i rozumie zasady postępowania w przypadku chorób tkanek okołowierzchołkowych	F.W6	R K W PM
W04	zna zasady postępowania w przypadku torbieli, stanów przedrakowych oraz nowotworów głowy i szyi	F.W8	W PM S
W05	zna i rozumie przyczyny powikłań chorób układu stomatognatycznego i zasady postępowania w przypadku takich powikłań	F.W12	R K W PM
W06	na i rozumie metody terapeutyczne ograniczania i znoszenia bólu oraz ograniczania lęku i stresu	F.W15	R K W PM
W07	zna i rozumie zasady znieczulenia w zabiegach stomatologicznych i podstawowe środki farmakologiczne	F.W16	R K W PM
W08	zna i rozumie zasady postępowania w przypadku chorób tkanek narządu żucia, urazów zębów i kości szczęk	F.W22.	R K W PM
W09	zna i rozumie specyfikę opieki stomatologicznej nad pacjentem obciążonym chorobą ogólną i zasady współpracy z lekarzem prowadzącym chorobę podstawową	F.W23.	R K W PM
U01	potrafi przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem lub jego rodziną	F.U1.	R K PM
U02	potrafi przeprowadzać stomatologiczne badanie fizykalne pacjenta	F.U2.	R K PM
U3	potrafi wyjaśniać pacjentowi istotę jego dolegliwości, ustalać sposób leczenia potwierdzony świadomą zgodą pacjenta oraz rokowanie	F.U3.	SP, RZĆ R
U4	potrafi przekazać pacjentowi lub jego rodzinie informacje o niekorzystnym rokowaniu	F.U4.	SP RZĆ R
U5	potrafi pobierać i zabezpieczać materiał do badań diagnostycznych, w tym cytologicznych	F.U5.	S SP

U6	potrafi interpretować wyniki badań dodatkowych i konsultacji	F.U6.	SP PS
U7	potrafi prowadzić bieżącą dokumentację pacjenta, wypisywać skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne	F.U11.	SP PS R
U8	potrafi formułować problemy badawcze w zakresie stomatologii	F.U12.	SP RZĆ
U9	potrafi przedstawiać wybrane problemy medyczne w formie ustnej lub pisemnej, w sposób adekwatny do poziomu odbiorców	F.U13.	SP RZĆ
U10	potrafi stosować odpowiednie leki w czasie i po zabiegu stomatologicznym w celu zniesienia bólu i lęku	F.U16	K R SP
K01	jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta	K.2.	K R SP
K02	jest gotów do przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta	K.3.	SP K
K03	jest gotów do podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby	K.4.	W R S
K04	jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K.5.	R, SP
K05	jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych	K.6.	SP, R

Tabela efektów UCZENIA SIĘ w odniesieniu do formy zajęć								
lp. efektu uczenia się	Efekty uczenia się	Forma zajęć						
		Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia kliniczne	Symulacje	E-learning	Inne formy
W01	F.W2	x	x		x			
W02	F.W4	x	x		x			
W03	F.W6	x	x		x			
W04	F.W8							

W05	F.W12	x	x		x			
W06	F.W15	x	x		x			
W07	F.W16	x	x		x			
W08	F.W22.	x	x		x			
W09	F.W23.	x	x		x			
U1	F.U1.	x	x		x			
U2	F.U2.	x	x		x			
U3	F.U3.		x		x			
U4	F.U4				x			
U5	F.U5				x			
U6	F.U6.		x		x			
U7	F.U11.		x		x			
U8	F.U12.		x		x			
U9	F.U13.		x		x			
U10	F.U16.		x		x			
K1	K.2.				X			
K2	K.3.				X			
K3	K.4.				X			
K4	K.5.				X			
K5	K.6				x			

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH			
lp. treści programowej	Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się do ZAJĘĆ
Semestr zimowy			
Wykłady			
TK01	Wstęp do diagnostyki i leczenia w chirurgii stomatologicznej, aktualne wytyczne do stosowania antybiotykoterapii.	1	W01, W02, W04, W07
TK02	Techniki i rodzaje cięć w chirurgii stomatologicznej. Rola szycia w prawidłowym gojeniu po zabiegu.	1	W03, W04, W08
TK03	Powikłania w trakcie i po zabiegu ekstrakcji zębów, zapobieganie i leczenie.	1	W01, W02, W03, W05, W08
TK04	Operacyjne techniki leczenia zębów zatrzymanych, nadliczbowych i dodatkowych. Diagnostyka radiologiczna, postępowanie pozabiegowej.	1	W01, W02, W03, W05, W06, W07, W08, W09
TK05	Atraumatyczne metody ekstrakcji zębów.	1	W01, W02, W03, W05, W06, W07, W08, W09
TK06	Mikrochirurgia endodontyczna. Resekcja wierzchołka korzenia, hemisekcji, radektomii, premolaryzacja. Wskazania, przeciwwskazania, zasady wykonywania zabiegu, niepowodzenia.	1	W01, W02, W03, W05, W06, W07, W08, W09
TK07	Specyfika i przebieg procesów zapalnych w obrębie szyi i części twarzowej czaszki. Diagnostyka i leczenie. Przyczyny zakażeń około szczękowych.	1	W01, W05, W08, W09

TK08	Zapalenia kości części twarzowej czaszki . Diagnostyka i leczenie.	1	W01, W05, W08, W09
TK09	Metody zwalczania bólu w trakcie i po zabiegu chirurgicznym, rola leczenia farmakologicznego.	1	W01, W06
Seminaria			
TK01	Wskazania i przeciwwskazania do ekstrakcji zębów, techniki ekstrakcji, powikłania poekstrakcyjne, postępowanie pozabiegowe. Aktualne wytyczne do stosowania antybiotykoterapii w chirurgii stomatologicznej.	3	W01, W02, W03, W05, W08
TK02	Operacyjne usuwanie zębów zatrzymanych, wskazania, przeciwwskazania, powikłania.	3	W01, W02, W03, W05, W06, W07, W08, W09
TK03	Mikrochirurgia endodontyczna. Resekcja wierzchołka korzenia, hemisekcji, radektomii, premolaryzacja. Wskazania, przeciwwskazania, zasady wykonywania zabiegu, niepowodzenia.	3	W01, W02, W03, W05, W06, W07, W08, W09
TK04	Swoiste i nieswoiste zapalenia tkanek w obrębie szyi i części twarzowej czaszki. Zapalenia zębopochodne i niezębopochodne, przyczyny, diagnostyka i leczenie.	3	W01, W05, W08, W09
TK05	Rodzaje i techniki znieczuleń w zabiegach z zakresu chirurgii stomatologicznej, powikłania, zapobieganie. Farmakologiczne metody zwalczania bólu pozabiegowego i leczenia zapaleń około zabiegowych.	3	W01, W06
Ćwiczenia			
TK06	Technika chirurgicznego usuwania zębów. Problematyka zębów zatrzymanych. Powikłania (połączenie jamy ustnej z zatoką szczękową) poekstrakcyjne	20	W1, W3, W4, U1, U2, U5
TK07	Techniki szycia.	15	W1, W3, W4, U5, K1, K2
TK08	Zębopochodne schorzenia zapalne, ropnie wewnątrzustne. Diagnostyka, strategie leczenia.	10	W5, W8, W9, K1, K2, U6, U7, U8
Symulacja			
E-learning			
Semestr letni			
Wykłady			
TK01	Przygotowanie farmakologiczne pacjentów obciążonych ogólnoustrojowo, przyjmujących bisfosfoniany i ze skazami krwotocznymi do zabiegu chirurgii stomatologicznej.	1	W01, W02, W03, W05, W06, W07
TK02	Choroby zatok przynosowych. Połączenia ustno- zatokowe, diagnostyka i leczenie.	1	W01, W02, W04, W05, W08

TK03	Choroby gruczołów ślinowych.	1	W01, W02, W04, W06
TK04	Choroby i leczenie stawu skroniowo-żuchwowego.	1	W01, W02, W04, W05,
TK05	Torbiele kości szczękowych, diagnostyka i leczenie.	1	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W07
TK06	Wprowadzenie do implantologii, rodzaje implantacji, wskazania, przeciwwskazania, powikłania.	1	W01, W03, W05
TK07	Zabiegi z zakresu chirurgii periodontologicznej przed i w trakcie leczenia implantologicznego. Materiały kośćcizastępcze, błony zaporowe, powikłania i niepowodzenia.	1	W01, W02, W03, W05, W06, W07, W08, W09
TK08	Chirurgiczne przygotowanie podłoża protetycznego.	1	W01, W02, W03, W05, W06, W07, W08, W09
TK9	Wstęp do onkologii, badanie pacjenta. Zmiany łagodne, miejscowo złośliwe i złośliwe. Pobieranie materiału biologicznego do badania histopatologicznego.	1	W01, W02, W04, W05, W08
Seminaria			
TK01	Wprowadzenie do implantologii, wskazania , przeciwwskazania, rodzaje implantacji, powikłania i niepowodzenia. Zabiegi augmentacyjne w leczeniu implanto-protetycznym, błony zaporowe, PRF.	3	W02, W03, W05, W05
TK02	Choroby zatok przynosowych. Połączenia ustno-zatokowe, diagnostyka i leczenie.	2	W1, W2, W04,
Ćwiczenia:			
TK03	Choroby gruczołów ślinowych, stany zapalne – podział, etiopatogeneza, różnicowanie. Diagnostyka, strategie leczenia.	10	W1, W3, K3, K4, U1, U2
TK04	Torbiele tkanek miękkich obszaru szczękowo-twarzowego. Diagnostyka różnicowa i leczenie	10	W5, W8, W9, U4, U5, K4,
TK05	Mikrochirurgia endodontyczna. Resekcja wierzchołka korzenia, hemisekcji, radektomii, premolaryzacja. Wskazania, przeciwwskazania, zasady wykonywania zabiegu, niepowodzenia.	5	W1, W2, W3, U1, U2, U7, K1, K2, K5
TK02	Leczenie pacjentów w znieczuleniu ogólnym w gabinecie stomatologicznym.	10	W01, W02, W06, W07, W09, U01, U02, U06, K02
Symulacja			
E-learning			

Zalecana literatura:
Literatura podstawowa
1. Chirurgia stomatologiczna i szczękowo-twarzowa. Tom I-III , red. nauk. Mansur Rahnema. Warszawa: PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2024.
2. Anatomia głowy dla stomatologów, Wiesław Łasiński. - wyd. 6 popr. i uzup. - Warszawa: PZWL, 1993.
Literatura uzupełniająca
1. Tomasz Kaczmarzyk, Karolina Babiuch, Elżbieta-Bołtacz-Rzepkowska, Marzena Dominiak, Tomasz Konopka, Mariusz Lipski, Dorota Olczak-Kowalczyk, Adam Szeląg, Mariusz Szuta, Waleria Hryniewicz: Rekomendacje Grupy Roboczej Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego i Narodowego Programu Ochrony Antybiotyków w zakresie stosowania antybiotyków w stomatologii, Narodowy Instytut Leków, Warszawa, 2019.

Nakład pracy studenta	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h] W ocenie (opinii) nauczyciela
Godziny kontaktowe z nauczycielem	118
Przygotowanie do ćwiczeń/seminarium	30
Czytanie wskazanej literatury	20
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu itp.	5
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	10
Przygotowanie do zaliczenia	20
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	203
Punkty ECTS	7
Uwagi	

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się:

EP – egzamin pisemny

EU – egzamin ustny

ET – egzamin testowy

EPR – egzamin praktyczny

K – kolokwium

R – referat

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

RZĆ – raport z ćwiczeń z dyskusją wyników

O – ocena aktywności i postawy studenta

SL – sprawozdanie laboratoryjne

SP – studium przypadku

PS – ocena umiejętności pracy samodzielnej

W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć

PM – prezentacja multimedialna

i inne